

## ستون شیشه‌ای

این ستون قرار است دغدغه‌های یک هفته باشد برای آن چه که شفاف نشده و بهتر است شفاف شود

## پله اول شفاف‌سازی گسترش فرهنگ آن است

محمد امین زارعی



شاید بتوان گفت هفته گذشته، هفته بسیار مهمی برای ایجاد پیش‌زمینه‌های افزایش سرمایه اجتماعی بوده؛ سرمایه‌ای که در این روزها چون تگران باید با چراغ در جامعه به دنبالش بود.

یک: در این هفته دولت «لایحه شفافیت» را بررسی و تصویب کرد. لایحه‌ای که قرار است شفافیت را در دو سطح تکالیف عام و اختصاصی، مورد توجه قرار دهد. محمد نهاوندیان، معاون اقتصادی رئیس‌جمهوری نیز در این مورد گفت: «برای مقابله ریشه‌ای با فساد، تأمین حقوق عمومی مردم و اطلاع یافتن از آن چه به حق و تکلیف مربوط می‌شود، افزایش سرمایه اجتماعی، اعتماد عمومی و مشارکت اجتماعی باید دسترسی مردم را به اطلاعات به صورت حد اکثری تأمین کنیم.» این گام خیلی بلندی است برای آن که همگان خود را ملزم و ملتزم به ارایه اطلاعات و ایجاد زمینه‌های دسترسی آزاد به اطلاعات کنند. پیشنهاد اصلی و شاید بتوان گفت ضمانت اجرایی چنین قوانینی، آموزش فرهنگ شفافیت در سازمان‌ها به متصدیان امر است، چراکه قوانین نیازمند مجریانی است که ضرورت رعایت آنها را درک کنند و در راستای انجام‌شان پایمردی داشته باشند. بسط و گسترش چنین فرهنگ‌های نیز صرفاً با صدور دستورالعمل و بخشنامه‌ها اتفاق نخواهد افتاد و باید آموزش‌ها در تمام سطوح جریان پایدار داشته باشد. حتماً چنین قوانینی راه و مسیر سخت شفافیت را هموار خواهند کرد، ولی ایجاد زیرساخت‌ها شرط لازم است و نه کافی.

دو: خبر مسئولان به اصحاب فرهنگ این بود که همچنان به کاغذ، ارز ۴۲۰۰ تومانی تعلق خواهد گرفت. اما در راستای شفافیت سوال اصلی این است: تا به حال که واردات کاغذ با ارز ۴۲۰۰ تومانی انجام می‌شده، پس چه اتفاقی نیفتاده که قرار است با تداومش بیندند؟

این روزها، کاغذ کمیاب است و قیمت آن روزبه‌روز در حال تغییر. تعدادی از نشریات برای تنظیم دخل و خرج‌شان از تعداد صفحات کاسته‌اند. بحران کاغذ گریبان کتاب را هم گرفته و چاپ کتاب و در نتیجه تیراژ و قیمتش را تحت تأثیر قرار داده و صد البته این نیاز اساسی فرهنگی را از سیدهای خرید خانواده خارج کرده است. اگر قرار باشد دغدغه همه فرهنگ‌سازی باشد، پس چه بهتر که ابزارش را فراهم آوریم و چه ابزاری بهتر از کتاب و نشریات، نکته بسیار حائز اهمیت و حیاتی در حل بحران کاغذ عدم دقت مکانیزم‌های نظارتی برای رساندن این کالا به دست مصرف‌کننده نهایی است، چراکه در حال حاضر سیستم‌های توزیع توان رصد کردن دقیق مسیر ارز اختصاص یافته به کاغذ را نداشته و چه بسا کسی به درستی هم نمی‌داند چه بخشی از این دلارهای ارزان صرف خرید و واردات کاغذ شده و چه بخشی به سایر مصارف رسیده و تنها پیشنهاد برای حل این مسأله نیز ارایه اطلاعات شفاف به همگان است، چراکه در اتق شیشه‌های همه سعی می‌کنند دست از پا خطا نکنند و دست به سینه باشند.

در روزهای پس از بروز یک حادثه، کودکان به حمایت و مراقبت بیشتری نیاز دارند. ممکن است خیلی بترسند و فشار زیادی به آنها وارد شده باشد.

محمد جواد ظریف:

جامعه جهانی باید برجام را نجات دهد



گفت‌وگوی «شهروند» با امام جمعه نقده که از اداره ارشاد این شهرستان خواسته بود با چاپ کارت عروسی بیش از سه ساعت مقابله شود

## مردم از حرف‌های ما استقبال کردند



را دیدیم، گفتند این اقدام به مثابه این است که ۴ میلیون پول بلاعوض به ما دادید. بعد از این ماجرا مردم از مجاری مختلف پیام دادند که برای کم کردن هزینه‌های سرسام آور مجالس عروسی نیز اقداماتی را انجام دهید.

ما یک برنامه‌ای به نام کم کردن هزینه‌های مجالس تحریم داشتیم؛ این کار را در مجلس تحریم عمه خودم که در واقع مادر زن شده است، آغاز کردیم. در واقع هدف این بود که بار اضافی هزینه‌های مجلس تحریم را از دوش خانواده‌ها کم کنیم. ما بعد از کارهای کارشناسی در مورد از دواج آسان و کم کردن هزینه‌های از دواج مفصل صحبت کردیم. از این کار هم خوشبختانه خیلی استقبال شد و طومارهایی از جاهای مختلف به دست ما رسید و در فضای مجازی نیز از این اقدام استقبال کردند و با نهادهایی چون آموزش و پرورش، کمیته امداد و شورای فرهنگی و استاد احیاء... در این راستا جلساتی نیز داشتیم. بعد از این بود که اقدام به نوشتن نامه کردیم و به ادارات گفتیم که شما همکاری کنید و بعد این نامه به صورت اداری تنظیم شد و در واقع به سبک خودشان نوشتند. نامه در واقع از طرف امام جمعه به فرمانداری، سپاه، اصناف و ارشاد شهرستان نیز ارسال شد. از جمله پیشنهادهایی که دادیم این بود که اگر بخواهید هزینه‌های عروسی کم شود، چه لزومی دارد که شام بدهید، همین که عروسی بعد از ظهر برگزار شود و به شیرینی و میوه اکتفا کنید، بهتر است. بحث مشخص کردن ۳ ساعت همین بود؛ در واقع ما پیشنهاد دادیم که اگر بعد از ظهر بادو یا سه ساعت با

شیرینی و میوه عروسی را به پایان برسانید، هزینه‌های زیادی از دوش خانواده‌ها برداشته خواهد شد.

فشارغ از این که بحث کم کردن هزینه‌های از دواج به گفته شما یک مطالبه عمومی بود، چرا با این فکر افتادید و ضرورت عملی کردن این اقدام چه بود؟

طبیعتاً می‌دانید که مراسم عروسی که در تالار برگزار می‌شود، تنها شام نیست، فیلمبرداری و بسیاری کارهای دیگر است که هزینه‌های زیادی را روی دست خانواده‌ها می‌گذارد. با توجه به این که ۸۰ درصد مردم شهرستان نقده با مشکلات مالی و اقتصادی مواجه هستند، در واقع ما خواستیم راهی را باز کنیم برای خانواده‌های کم درآمد که واقعا نمی‌توانند از پس این هزینه‌های سرسام آور عروسی بربیایند.

نسبت به این که نامه شما در شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌ها تفسیر متفاوتی از آن شده بود، معترض شدید، چرا معتقدید که نامه به صورتی وارونه در این رسانه‌ها تفسیر شده است؟

متأسفانه برخی افراد در داخل و خارج از کشور از این سخنان سوء برداشت کرده و گفتند که امام جمعه گفته که در تالارها را ببندید و بگردید و زندانی کنید. اصلاً چنین چیزی نبود. در بند ۴ نامه آمده که «از اداره محترم ارشاد اسلامی می‌خواهم به تمامی چاپخانه‌ها اعلام کند از چاپ کارت عروسی بیش از سه ساعت (صرفاً برای شیرینی) و کساند عروسی‌ها به نیمه‌های شب و صرف شام خودداری کنند که ان‌شاءالله در سریع‌ترین زمان ممکن با برگزاری جلسه شورای فرهنگ عمومی پیرامون این موضوع تصمیمات لازم اخذ و به تمامی ادارات ابلاغ

خواهد شد» اگر کلمات قصوری نداشته باشند ما با توجه به پیشینه بحث‌مان که همه آنها پیشنهاد بود و مردم نیز استقبال کرده بودند، کاملاً مشخص است که منظور ما چیست. اما این رسانه‌ها آمده بودند و یک دروغ محض را چسباندند روی بند ۴ با یک نوار قرمز که قابل خواندن و رویت نیست. خوشبختانه برخی از دوستان در فضای مجازی این بند را آشکارا دوباره منتشر کردند باین هدف که برداشت‌ها از این بند اشتباه بوده است.

مشخص کردن ساعت برگزاری عروسی از جانب شما یک اقدام شخصی بود؟

به هیچ عنوان تصمیم شخصی نبود؛ توصیه‌هایی که به برخی از نهادهاداشتیم این بود که اگر دیدید در برخی از تالارها خلایق مثل اختلاط زن و مرد صورت می‌گیرد، این یک قانون است و ما فقط یادآوری کردیم. در واقع گفتیم احیاناً اگر چنین کارهایی صورت می‌گیرد، پیشگیری کنیم. در همین خطبه که ابتدای سخنانم مطرح کردم گفتیم که طلا از ده مثقال بیشتر نباشد یا مثلاً این پیشنهاد را دادیم که بیشتر از ۱۱۴ سکه مهریه نباشد و چیزی به را کمتر کنند. خانواده‌ها باید بگردند و در کنار هم یک زندگی ابتدایی و خوب برای جوانان درست کنند.

هدف ما در واقع تسهیل و آسان‌سازی و کم کردن هزینه‌های از دواج بود. هنوز هم دنبال این مسأله هستیم و افرادی هم ممکن است ضربه بخورند؛ مثلاً در تالارها و آشپزها ضرر می‌کنند و ما به آنها این حق را می‌دهیم و نگفتیم که انتقادی اگر داشته باشند وارد نیست. منتهی این اصل عقلائی است که ۸۰ درصدی که با فقر مواجه هستند، نباید قربانی آن ۲۰ درصدی باشند که در رفاه هستند. با این تفاسیر آیا ۸۰ درصد مقدم است یا ۲۰ درصد؟ همه هم این مسأله را پذیرفتند حتی با صاحبان تالارهایی که این مراسمات را برگزار می‌کنند، جلسهای گذاشتیم و در مورد این قضایا صحبت کردیم. مسأله در واقع همین بود و چیز خاصی نبود. این که بعد از ساعت ۱۲ شب عروسی نباید ادامه پیدا کند این در واقع یک قانون است که نهادهایی چون نیروی انتظامی، فرمانداری، شورای فرهنگی و استاد احیاء... هم در آن مشارکت داشته‌اند. ما که از خودمان قانون درست نکردیم، بلکه توصیه به عملی کردن یا اجرایی شدن قانون کردیم.

## چرا عده‌ای قهرمانی پر سیولیس را باور نمی‌کنند؟

شده ما هراسانیم و به توصیه‌ها و اخباری که وضع را عادی جلوه می‌دهند، با بدبینی نگاه می‌کنیم. در این شرایط، این که استقلالی‌ها و هواداران دیگر تیم‌ها قهرمانی پرسپولیس را زیر سوال ببرند و بخواهند مشروعیتش را به چالش بکشند، موضوعی عادی و متناسب با روحیه جامعه است. اما داستان به یک قهرمانی خلاصه نمی‌شود که بخواهیم در موردش بی خیال باشیم و از آن بگذریم. پرسپولیس به‌ر حال قهرمان شده است و این افتخار در تاریخ باشگاه و فوتبال ایران برای همیشه ثبت می‌شود، اما شکاف‌ها در جامعه در حال عمیق‌تر شدن‌اند. هشدار در این مورد جدی است و خیلی وقت است که زنگ آن به صدا درآمده. نباید روزی که نیاز به در کنار هم ایستادن مردم، باوری عمومی باشد و بخشی از جامعه با مطرح کردن تردیدها و اختلافات دل همه را خالی و تشنج ایجاد کنند.

محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان که برای گفت‌وگو و رایزنی‌های سیاسی وارد چین شد، در آغاز ورود به فرودگاه پکن گفت: «نجات برجام وظیفه جامعه بین‌المللی است و اگر جامعه جهانی احساس می‌کند برجام یک دستور مهم است باید همانند ایران برای حفظ آن اقدام عملی انجام دهد. تاکنون جامعه بین‌المللی به جای اقدام عملی برای حفظ برجام بیشتر اظهار نظر و صدور بیانه داشته است. اقدام عملی کاملاً مشخص است باید وضع روابط اقتصادی ایران عادی‌سازی شود و این اقدامی است که برجام صریحاً به آن اشاره دارد.»

## توپ در زمین ما باشد

## آمریکای خواهد توپ در زمین ما باشد



معمومه ابتکار - معاون امور زنان رئیس‌جمهوری، گفت: «آمریکا ادعا می‌کند برای مذاکره آماده است و رئیس‌جمهورشان شماره

می‌دهد، به نوعی می‌خواهد مسأله را بر گردن ما بیندازد یا اصطلاحاً توپ در زمین ما باشد.» ابتکار در پاسخ به سوال اعتمادآنلاین مبنی بر این که «مخالفان دولت می‌گویند بخشی از دولت طرفدار مذاکره با آمریکا است، آیا شما کسی را در دولت می‌شناسید که موافق مذاکره باشد؟» گفت: «خیر من چنین کسانی را در کابینه نمی‌شناسم. قطعاً فرمان‌برمهر معظم‌القلاب در این موضوع خیلی شفاف است و به نظرم مسأله روشن است.»

## آقای لاریجانی با خودشان نوار موسیقی آورده بودند



عبدالله کیویان - استاد دانشگاه و کارشناس پیشکسوت تلویزیون، در گفت‌وگویی مفصل با ایلتاد تحلیل بخشی از تاریخ

صداسوسیمیا گفت: «در دوره آقای لاریجانی ما با مدیرانی طرف بودیم که بیشتر از گروهِ بعدی با فرهنگ آشنا بودند و شرایط زمانی آنها هم بیشتر تثبیت یک گرایش سیاسی بود. در عین حال می‌خواستند نماد فرهنگی تری هم داشته باشد؛ به‌عنوان مثال من خاطر هست آقای لاریجانی که تلویزیون آمدند، مجموعه‌ای از کارهای موسیقی را به صورت نوار با خودشان آورده بودند و قرار بر این بود که از آنها در برنامه‌های مختلف استفاده شود؛ اما خیلی سریع‌تر از این امر جلوگیری شد. در دوره آقای ضریعی دیگر تلویزیون کاملاً در اختیار قرار گرفته شده بود و مدیران آن تغییر کرده بودند و به نوعی با مشربی که شخص آقای ضریعی آن را نمایندگی می‌کرد که عملکردش زمانی که معاون سینمایی ارشاد بود را نشان می‌داد، شما تنزیلی در آدم‌ها، سلیقه‌ها، جهت‌گیری‌ها را شاهدید.»

## سرریز مشکلات تهران به «ری»



هدایت جمالی پور، فرماندار ویژه شهرستان ری گفت: «سال‌هاست در شهرستان ری مشکلات بسیاری از جمله

انباشت زباله دفن اموات، آلودگی هوا، ناآرامی‌های تهران را متحمل شده و شهروندان شهرستان ری با این مشکلات و معضلات دست‌وپنجه نرم می‌کنند و بدتر از همه این که عوارض جمع‌آوری شده در پایتخت که باید برای سامان این مورد در نظر گرفته شود به شهرستان ری داده نمی‌شود. انتظار می‌رفت دوره پنجم شورای شهر تهران، ری و تجریش در حوزه حل معضلات ری حداقل جلسهای ویژه و مستقل تشکیل می‌داد اما چنین نشده و هر روز بر مشکلات مدیریت شهری در ری افزوده می‌شود.»

## پشت صحنه

## جنایت جدید ائتلاف سعودی در صنعا

روز پنجشنبه حمله هوایی ائتلاف سعودی به یمن منجر به جنایاتی دیگر شد. در حالی که ائتلاف سعودی اعلام کرد در این حمله هوایی صرفاً اهداف نظامی و مواضع انصارالله در منطقه جبل عطان را هدف قرار داده، وزارت بهداشت یمن خبر داد که در اثر این حمله ۶ تن از جمله چهار کودک عضو یک خانواده و دود مرد کشته و ۷۱ تن از جمله ۲۷ کودک، ۱۷ زن و ۲۷ مرد زخمی شدند. به همین جهت سید عباس موسوی، سخنگوی وزارت امور خارجه ضمن محکوم کردن جنایت جدید ائتلاف سعودی در بمباران منازل مسکونی در شهر صنعا گفت: «کشورهای حامی نیروهای متجاوز به یمن با در اختیار قرار دادن بمب‌ها و سلاح‌های نابودکننده به ائتلاف، در این جنایات شریک بوده و باید پاسخگو باشند. از مجامع بین‌المللی و حقوق بشری می‌خواهیم که به مسئولیت خود عمل کنند و از هر طریق ممکن مانع تکرار این جنایات شوند.»

## حاشیه نویسی

## اختلاف در کاخ سفید

در روزهای اخیر اخباری مبنی بر اختلاف نظر در کاخ سفید پیرامون موضوع ایران مطرح شده بود که چهره‌های سیاسی ایرانی در ایران هم نسبت به آن اعلام موضع کرده بودند؛ از جمله حمید بعیدی‌نژاد، سفیر ایران در لندن که روز گذشته در اینستاگرام خود در پاسخ به یکی از کاربران نوشته بود: «وجود اختلاف نظر در کاخ سفید جدی است.» اینها البته در سطح گمانه‌زنی نبود؛ چراکه روز گذشته ترامپ نسبت به این گفته‌ها واکنش نشان داد. دونالد ترامپ در توییته نوشته بود: «رسانه جعلی واشنگتن پست و حتی رسانه جعلی تر نیویورک تایمز اخباری می‌نویسند مبنی بر این که در خصوص سیاست قوی من در خاورمیانه یک دعوی داخلی وجود دارد. هیچ دعوی داخلی وجود ندارد. دیدگاه‌های متفاوتی بیان می‌شود و من تصمیم نهایی و قاطع را می‌گیرم.» بعد از این توییته اما روزنامه واشنگتن پست بلافاصله گزارش مفصلی درباره اختلاف نظر او با بولتون و بومپو منتشر کرد که در آن تأکید کرده بود ترامپ از مشاوران خود ناراحت شده و بر این باور است که الان وقت مناسبی برای حمله به ایران نیست. گزارش‌ها نشان می‌دهد که ترامپ تقریباً به‌طور منظم از بولتون گلایه می‌کند.

## زنگ